

Sumar al raportului:

„Nu este timp de pierdut: guvernele europene ramase în urma cantitativ si calitativ fata de calendarul asistentei pentru tarile în curs de dezvoltare”

Guvernele tarilor membre ale UE asigura mai mult de jumatate din ajutorul mondial si au promis cresterea în continuare a nivelului asistentei. In 2005, Uniunea Europeana considera ca „eforturile de combatere a saraciei globale nu constituie doar o obligatie morala; ele sunt de natura a institui o lume mai stabila, pasnica, prospera si echitabila, reflectând interdependenta tarilor mai bogate de cele mai sarace”. Uniunea Europeana s-a mai angajat atât sa îmbunatateasca modul de livrare a asistentei si sa își dezvolte politicile financiare, cât si sa asigure beneficii mai mari pentru popoarele saracite. Respectarea acestor promisiuni este cruciala pentru atingerea Obiectivelor de Dezvoltare ale Mileniului. ONG-urile europene saluta angajamentele Uniunii Europene privind asistenta, precum si intentiile UE de a-si asuma un rol conducator pe plan mondial în privinta acordarii de asistenta. Ultimele statistici în domeniu arata, totusi, ca multe tari nu se achita de sarcinile asumate iar Uniunea Europeana este ramasa în urma calendarului în îndeplinirea obiectivelor. Sunt necesare eforturi din partea fiecarui guvern în directia cresterii cantitative a ajutoarelor acordate si în directia asigurarii unei asistente veritabile, financiare, si nu prin intermediul unor articole care nu pot fi considerate ajutor. Toate statele membre trebuie, de asemenea, sa garanteze ca asistenta acordata contribuie eficient la reducerea saraciei si inegalitatii, ca ajutoarele ajung la cei în nevoie. Mai mult, asistenta trebuie acordata în modalitati care sa confere tarii beneficiar un rol conducator în ceea ce priveste propria dezvoltare; acest element este esential pentru asigurarea eficacitatii asistentei.

Ultimele statistici emise în aprilie 2008 sunt de natura a descuraja pe cei mai optimisti în privinta ajutorului european. Se constata un usor declin legat de Asistenta Oficiala pentru Dezvoltare (ODA) acordata de Europa, precum si legat de proportia ODA din produsul economic european. Dimpotriva, 2007 ar fi trebuit sa însemne un an de cresteri semnificative care sa duca la atingerea tintelor propuse. Ratarea acestor tinte promise de catre Europa are un cost uman urias, deoarece orice ajutor ar putea si ar trebui sa salveze vietii. Când se acorda asistenta de calitate, lucrurile se misca, acest lucru putând fi atestat de cele doua milioane de persoane care beneficiaza acum de tratament gratuit pentru HIV / SIDA. Ajutoarele pot plati milioanele de profesori, asistente si medici a caror nevoie este resimtita cu disperare. Se pot asigura fertilizatori si seminte pentru a ajuta tarile lovite de cresterile de preturi la alimente. Asistenta poate fi linia vietii pentru milioane de persoane de pe întreg globul.

Noua guverne din Uniunea Europeana si-au sporit nivelul ODA, calculat ca procentaj din produsul economic între anii 2006 si 2007. Acestea sunt din Austria, Bulgaria, Danemarca, Estonia, Germania, Lituania, Luxemburg, România si Spania. Dar marea majoritate a statelor membre – 18 din 27 – nu au reusit sa creasca nivelul asistentei ODA între anii 2006 si 2007. Dintre vechile state membre (grupul EU 15) cu o lunga istorie legata de acordarea de ajutoare, câteva au înregistrat scaderi drastice ale nivelului ODA, de peste 10%: Belgia, Franta si Marea Britanie. Grecia, Italia si Portugalia se situeaza sub tintele propuse pentru 2006. Dintre noile state membre, situatia este variabila. Cipru si Ungaria si-au redus nivelul ODA între 2006 si 2007, în vreme ce Estonia si Lituania au înregistrat cresteri. Multe state, membre mai noi sau mai vechi ale UE, se afla ramase în afara graficului de atingere a tintelor propuse pentru 2010, potrivit proiectiilor oficiale. Doar noua state membre si-au respectat angajamentele luate anul trecut în cadrul Consiliului Europei, conform carora vor adopta calendare publice de crestere anuala a asistentei. Este o situatie inacceptabila pentru o regiune care pretinde a avea un rol conducator la nivel mondial în acordarea de ajutoare.

Semnalele de alarma lansate de ONG-uri si de alte organizatii, denuntând distorsionarea si umflarea cifrelor din ultimele statistici emise s-au confirmat. Cifrele oficiale nu ofera cetatenilor o imagine justa privind administrarea

de catre guverne a contributiei lor. Atât guvernele care înregistreaza cresteri aparente, cât si cele care anunta reduceri continua sa includa în raportarile ODA articole care nu pot constitui noi transferuri de resurse catre tarile aflate în dezvoltare. În 2007, tarile europene au cheltuit aproape 8 miliarde euro pentru aceste asa numite articole non-asistenta, care înseamna 17% din ODA la nivel european. Chiar si dupa un an, guvernele europene se situeaza sub tinta colectiva de 0,39% din PIB stabilita pentru 2006. Guvernele statelor membre trebuie sa înceteze umflarea cifrelor ODA si sa ofere cetatenilor o imagine reala a contributiilor si sa se concentreze pentru cresteri veritabile, planificate si transparente ale cheltuielilor. Conform tendintelor actuale, Uniunea Europeana va acorda asistenta cu 75 de miliarde euro mai puțin decât nivelul promis între 2005 si 2010. Odata cu cresterea volumului asistentei, guvernele europene trebuie sa îmbunatateasca modul de acordare a asistentei, astfel încât persoanele aflate în nevoie sa beneficieze în cea mai mare masura de efectele acesteia. La lucrarile întâlnirilor la vârful din 2002 si 2005, guvernele europene au adoptat câteva principii importante si obiective menite sa reformeze asistenta. Acestea sunt folositoare si incomplete. Declaratia de la Paris privind eficienta Asistentei a stabilit obiective si mecanisme de canalizare a asistentei menite sa respecte deciziile luate de tarile beneficiar si sa asigure predictibilitatea asistentei si concentrarea acesteia catre focarele de saracie. Acest raport arata ca, în vreme ce unele guverne schimba treptat modalitatea de alocare si cheltuire a ajutorului, eforturile de reformare sunt prea încete. Toate guvernele europene trebuie sa faca mai mult în directia respectarii proprietatii democratice, asigurarea transparentei, eliminarea conditionalitatilor din politica economica, alinierea asistentei tehnice la prioritatile nationale si evaluarea independenta a asistentei. Printre celelalte masuri care necesita o atentie imediata se numara dezlegarea asistentei de conditii impuse, astfel încât ajutorul sa nu trebuiasca cheltuit pentru achizitionarea de bunuri si servicii de provenienta europeana si asigurarea directionarii ajutorului catre sprijinirea egalitatii de sanse si respectarea drepturilor femeii.

Anul 2008 va prilejui o serie de întâlniri în cadrul carora vor fi dezbatute calitatea si cantitatea asistentei. Întâlnirea la vârful din septembrie, la Accra, dedicata Eficientei Asistentei, unde se va trece în revista Declaratia de la Paris, summit-ul din decembrie de la Doha, dedicat Finantarii Dezvoltarii, care va dezbate Consensul de la Monterrez reprezinta ocazii cruciale pentru Europa de a-si dovedi hotarârea de sporire si îmbunatatire a asistentei acordate. Grupurile societatii civile vor avea în vizor pozitile guvernelor si rezultatele dezbaterilor. Guvernele europene trebuie sa-si reînnoiasca si sa-si extinda angajamentele si sa preia initiativa în discutiile internationale legate de obiectivele aditionale privind acordarea de asistenta. UE mai are înca timp sa-si demonstreze seriozitatea în privinta promisiunilor facute. Totusi, timpul aflat la dispozitia statelor europene de a se reînscris în grafic se scurge si se simte nevoia unei intensificari a eforturilor, pentru a nu dezamagi restul lumii.

Acest raport ofera pozitile ONG-urilor din toata Europa referitoare la prestatiile guvernelor lor si a regiunilor lor considerate ca un întreg. Verdictul lor este clar – Uniunea Europeana este pe punctul de a esua în onorarea promisiunilor, iar timpul se scurge implacabil. Daca 2008 – un an al summit-urilor dedicate asistentei financiare pentru ajutor si dezvoltare – nu va înregistra un salt al nivelului asistentei veritabile, atunci se poate dovedi tardiv. Cele 1 600 ONG-uri europene reprezentate de CONCORD solicita guvernelor europene:

1. Cresterea acordarii de resurse veritabile în vederea atingerii tintelor propuse pentru 2010 si 2015.
2. Acceptarea alcatuirii de calendare anuale care sa permita îndeplinirea obiectivelor propuse privind acordarea de ajutor în resurse veritabile si asigurarea unei cresteri continue a bugetelor lor dedicate asistentei în vederea atingerii tintelor propuse în termenele stabilite.
3. Stoparea includerii cheltuielilor cu refugiatii, cu studentii si datorii externe drept capitole în Asistenta Oficiala pentru Dezvoltare. Oprirea umflarii artificiale cu articole non-asistenta (de genul cheltuielilor pentru migratie sau legate de securitate) a cifrelor statistice în anii care vin.
4. Intensificarea eforturilor îndreptate spre acordarea de ajutoare mai eficace si stabilirea de tinte suplimentare care merg dincolo de standardele internationale minime. Îmbunatatirea eficacitatii asistentei si respectarea proprietatii democratice a statelor aflate în curs de dezvoltare:
  - Îmbunatatirea radicala a responsabilitatii, atât fata de cetatenii europeni, cât si fata de cetatenii tarilor beneficiare;
  - Stabilirea de tinte ambitioase privind reducerea si eliminarea conditionalitatii politicilor economice legate de asistenta europeana;
  - Dezlegarea de conditii a tuturor ajutoarelor europene îndreptate catre orice tara, incluzând ajutorul alimentar si asistenta tehnica si respectarea dreptului statului beneficiar de a mentine conditiile preferentiale pentru bunurile si serviciile produse local;
  - Asigurarea ca asistenta tehnica acordata este guvernata de legea cererii si este aliniata la strategiile nationale; respectarea dreptului tarilor beneficiare de a încheia contracte în functie de propriile nevoi;

- Angajamente multianuale bazate pe criterii clare si transparente agreate împreuna cu tarile partenere si executarea angajamentelor în termenele stabilite.

5. Angajamente în directia deschiderii si transparentei asistentei. Aceasta include diseminarea periodica a informatiei, mai ales pe parcursul negocierii ajutorului, expunerea detaliata si periodica a informatiilor legate de plati si adoptarea de politici privitoare la publicarea documentelor, cu un regim strict limitat al exceptiilor. Guvernele europene trebuie sa demonstreze modul în care vor implementa aceste îmbunatatiri prin stabilirea de tinte care pot fi monitorizate. De asemenea, ele trebuie sa îmbunatateasca modul de colectare si raportare a datelor legate de ODA, inclusiv defalcarea datelor în functie de gen.

6. Asigurarea unei evaluari independente a asistentei, inclusiv prin sprijinirea organismelor independente din tarile partenere si dezvoltarea unui mecanism de adresare a plângerilor / reclamatiilor la îndemâna beneficiarilor ajutoarelor europene.

8. Asigurarea ca angajamentele internationale si regionale vor sprijini problematica egalitatii de gen si a drepturilor femeii prin asezarea acestei problematici în centrul agendei de dezvoltare. Disponibilizarea resurselor umane si financiare necesare implementarii acestor angajamente si sprijinirea participarii în procesul de dezvoltare a organizatiilor care apara si sustin drepturile femeii.

Versiunea completa a raportului poate fi descarcata aici:

<http://www.concordeurope.org/Files/media/extranetdocumentsENG/NavigationSecondaire/WorkingGroups/Aidwatch/Aidwatch2008/Light-Full-report.pdf>

- **CONCORD** este Confederatia Europeana a ONG-urilor pentru ajutor si dezvoltare. Asociatiile nationale si retelele internationale membre reprezinta peste 1 600 ONG-uri, sprijinite de milioane de cetateni din întreaga Europa. CONCORD conduce actiuni politice si de reflectie si angajeaza periodic dialogul cu institutiile europene si cu alte organizatii ale societatii civile. CONCORD este membru al organizatiei 'Apel Global la Actiune pentru Combaterea Saraciei'. Contact: Agnès Philippart (aphilippart@concordeurope.org) – Tel: +32 (0)2 743 87 77 - www.concordeurope.org.
- **Apel Global la Actiune pentru Combaterea Saraciei (GCAP)** este cea mai mare alianta a societatii civile care reuneste miscari sociale, grupuri comunitare, organizatii de femei, grupuri de tineret si de credinta, asociatii si activisti locali care lucreaza împreuna în peste 100 de coalitii / platforme nationale. GCAP cheama la actiune liderii mondiali pentru a-si onora angajamentele de stopare a saraciei si inechitatii. În particular, GCAP cere solutii pentru probleme legate de: raspundere publica, guvernare justa, respectarea drepturilor omului; comert corect; ajutoare mai multe si mai bune; anulara datoriilor si egalitatea de gen si drepturile femeilor. Contact: Julien Vaissier (gcapeuropesecretariat@whiteband.org). Tel: +32 (0)2 743 87 65 - www.whiteband.org.